

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Публічні фінанси»

**Кафедра оперативно-розшукової
діяльності;
Кафедра цивільного права та
правового забезпечення економічної
діяльності**

Статус дисципліни:	Обов'язкова
Рівень вищої освіти:	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти:	Магістр
Галузь знань:	D Бізнес, управління та право
Спеціальність:	D4 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма:	Публічне управління та адміністрування
Форма здобуття вищої освіти:	Заочна
Мова навчання:	Українська
Форма підсумкового контролю:	Залік

Науково-педагогічні працівники, які ведуть дисципліну:

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника, який веде дисципліну, науковий ступінь, вчене звання посада	Кошинець Маріанна Ігорівна науковий ступінь: кандидат економічних наук вчене звання: доцент посада: професор кафедри оперативно-розшукової діяльності
Профайл викладача	Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=duQUsM4AAAAJ&hl=uk ORCID : https://orcid.org/0000-0001-9301-0432
Контактний телефон	098 706 32 29
Електронна адреса	marianna80@ukr.net
Дні консультацій	Очні: (відповідно до окремого графіка кафедри) Онлайн: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника, який веде	Андрущенко Ігор Григорович науковий ступінь: кандидат юридичних наук
---	--

дисципліну, науковий ступінь, вчене звання посада	вчене звання: професор посада: професор кафедри цивільного права та правового забезпечення економічної діяльності
Профайл викладача	Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ua&user=RwChJ18AAAAJ ORCID : https://orcid.org/0000-0002-2988-7579
Контактний телефон	068-596-50-72
Електронна адреса	andruschenko.ig@gmail.com
Дні консультацій	Очні: (відповідно до окремого графіка кафедри) Онлайн: електронною поштою, пн-пт з 09:00 до 16:00

1.Стислий опис навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є вивчення сукупності правових норм, що регулюють публічні фінансові відносини в Україні, формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і професійних компетентностей щодо публічної фінансової діяльності, а також правового регулювання фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування.

Тривалість: 3 кредити. Загальна кількість годин – 90; заочна форма навчання – аудиторних – 14 годин, самостійної роботи – 76 годин.

Форми та методи навчання.

Форма навчання – заочна

Під час освітнього процесу використовуються наступні *методи навчання*: словесні, наочні, практичні, інноваційні. Методи контролю – усне та письмове опитування, практична перевірка, тестовий контроль тощо. Для зручності відобразимо наступну класифікацію методів:

1) Інтерактивні методи: відповіді на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти у форматі полілогу або групової бесіди; аналіз історій і ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ігрове перевтілення.

2) Активні методи: моделювання професійної діяльності; навчання інших; метод активних ігор.

3) Інноваційні методи: компетентнісний (відповідно до ОПП ЗВО); інтегровані методи навчання (безпосередньо такі: заняття-ділова зустріч, заняття-

навчальна конференція, заняття-інсценування); проєктно-дослідницький метод; робота з інформацією (відеоогляд, сторітелінг - за конкретно заданим напрямком).

4) Практичні методи: практичні роботи; вправи; творчі роботи.

5) Методи дистанційного навчання: відеоконференції в форматі лекцій або семінарів (зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Moodle); онлайн дискусії; індивідуальне і групове консультування (викладач дає додаткові роз'яснення щодо виконання завдань через чати та e-mail-надсилання); віддалені практикуми і тестування; відеозаписи лекцій; вікторини, бліц-опитування, квізи.

Поточний контроль – здійснюється на всіх видах аудиторних занять (лекційні, семінарські, практичні) шляхом опитування, розв'язання ситуативних завдань та виконання самостійної роботи. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами, управління навчальною мотивацією.

Підсумковий контроль. Результат підсумкового контролю у формі заліку розраховується шляхом додавання балів за аудиторну роботу (до 80 балів) та самостійну роботу (до 20 балів), але не може бути більше 100 балів

Пререквізити: філософія управління; концептуальні засади формування та реалізації державної політики.

Постреквізити: теорія управління та прийняття рішень; стратегічне управління в публічній сфері; нормопроектувальна та правозастосовна діяльність в публічному управлінні.

2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК03. Здатність розробляти та управляти проєктами.
РН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.	ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології. ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
РН06. Здійснювати ефективне	СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного

<p>управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.</p> <p>РН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.</p> <p>РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.</p> <p>РН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.</p>	<p>управління та інших організацій публічної сфери.</p> <p>СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях</p> <p>СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p> <p>СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p>
---	---

3.Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни:

- презентаційні навички;
- вміння комунікувати та переконувати;
- здатність комплексної оцінки ситуації та наслідків запропонованого рішення;
- здатність розбиратися в сучасних технологіях збору інформації (нові та вдосконалені програми та платформи, нові опції).

4. Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Фінансова система та публічна фінансова діяльність.	<p><i>Лекція</i> <i>Навчальні питання</i> 1. Поняття фінансів, структура фінансової системи України 2. Публічна фінансова діяльність 3. Система управління публічними фінансами. Сутність фінансової політики та її види</p> <p><i>Семінарське заняття:</i> індивідуальні та групові опитування; перевірка засвоєння теоретичного матеріалу, письмова перевірка. <i>Навчальні питання до семінарського заняття</i> 1. Поняття фінансів, їх ознаки та функції 2. Фінансова діяльність держави та органів місцевого самоврядування. Органи влади, що здійснюють фінансову діяльність в державі 3. Фінансова система України, її структура, принципи побудови та особливості функціонування в умовах воєнного стану 4. Фінансові правовідносини: зміст і особливості 5. Система управління публічними фінансами 6. Сутність фінансової політики та її види</p>	<p>Підготовка презентації, наукової доповіді, повідомлення, тематика та завдання яких міститься в Розділі 5 робочої програми навчальної дисципліни</p>
Тема 2. Правові засади фінансового контролю в Україні. Відповідальність за порушення фінансового законодавства.	<p><i>Семінарське заняття:</i> індивідуальні та групові опитування; перевірка засвоєння теоретичного матеріалу, письмова перевірка. <i>Навчальні питання до семінарського заняття</i> 1. Сутність, призначення та види фінансового контролю 2. Сфери повноваження органів законодавчої та виконавчої влади у сфері фінансового контролю 3. Загальна характеристика та елементний склад фінансового правопорушення 4. Підстави фінансово-правової відповідальності. 5. Види відповідальності за порушен-</p>	<p>Самостійне вивчення матеріалу</p> <p>Підготовка презентації, наукової доповіді, повідомлення, тематика та завдання яких міститься в Розділі 5 робочої програми навчальної дисципліни</p>

	<p>ня фінансового законодавства залежно від інституційної належності фінансово-правових норм, що порушуються під час вчинення протиправного діяння. Органи, які уповноважені накладати стягнення за порушення фінансового законодавства.</p> <p>6. Суб'єктивна та об'єктивна сторона фінансового правопорушення</p> <p>7. Класифікація фінансових правопорушень</p>	
<p>Тема 3. Бюджетне право як підгалузь фінансового права. Бюджетний процес в Україні</p>	<p><i>Семінарське заняття:</i> індивідуальні та групові опитування; перевірка засвоєння теоретичного матеріалу, письмова перевірка.</p> <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бюджетна система держави: склад, принципи побудови та функціонування 2. Корупційні ризики в бюджетній системі 3. Бюджетно-правові відносини в умовах воєнного стану: особливості, види, суб'єкти 4. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі зміст та порядок застосування 5. Розробка, затвердження та виконання бюджетних програм 6. Кошторис, загальний та спеціальний фонд установи 7. Складання, розгляд, затвердження кошторису бюджетної установи. Вимоги до виконання кошторису бюджетної установи. 	<p>Самостійне вивчення матеріалу</p> <p>Підготовка презентації, наукової доповіді, повідомлення, тематика та завдання яких міститься в Розділі 5 робочої програми навчальної дисципліни</p>
<p>Тема 4. Правове регулювання публічних доходів та видатків</p>	<p><i>Лекція:</i></p> <p><i>Навчальні питання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Публічні доходи: зміст, структура, правові основи встановлення, характерні риси та класифікація 2. Місцеві доходи 3. Правове регулювання публічних видатків 4. Видаткові відносини: суб'єкти та акти, що їх регулюють <p><i>Семінарське заняття:</i> : індивідуальні та групові опитування; перевірка засвоєння теоретичного матеріалу, письмова перевірка.</p> <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття</i></p>	<p>Підготовка презентації, наукової доповіді, повідомлення, тематика та завдання яких міститься в Розділі 5 робочої програми навчальної дисципліни</p>

	<p>1.Публічні доходи: зміст, структура, правові основи встановлення та класифікація</p> <p>2. Публічні фонди, які формуються за рахунок надходжень, що встановлені імперативними вимогами законодавства в Україні</p> <p>3.Податкові та неподаткові доходи державного бюджету</p> <p>4.Правове регулювання доходів державного бюджету</p> <p>5.Доходи місцевих бюджетів: джерела, структура, правові основи встановлення, принципи формування</p> <p>6. Видатки державного та місцевих бюджетів в умовах воєнного стану</p> <p>7.Бюджетна класифікація України та розпорядники бюджетних коштів</p>	
<p>Тема 5. Правові основи валютного регулювання та нагляду</p>	<p><i>Семінарське заняття.</i> індивідуальні та групові опитування; перевірка засвоєння теоретичного матеріалу, письмова перевірка.</p> <p><i>Навчальні питання до семінарського заняття</i></p> <p>1.Учасники валютних операцій</p> <p>2.Валютна система як форма правової та інституційної організації валютних відносин</p> <p>3.Нормативно-правові підстави валютного регулювання</p> <p>4.Відповідальність за порушення норм валютного регулювання та валютного нагляду</p> <p>5.Нова система валютного регулювання: призначення, структура, основні елементи</p> <p>6.Суб'єкти валютного нагляду та їх характеристика</p> <p>7.Основні положення Закону України «Про валюту і валютні операції»</p>	<p>Самостійне вивчення матеріалу</p> <p>Підготовка презентації, наукової доповіді, повідомлення, тематика та завдання яких міститься в Розділі 5 робочої програми навчальної дисципліни</p>

5. Основні інформаційні джерела

1. Греца Я.В., Орлова О.С., Греца С.М. Фінансове право: навчально-методичні матеріали. Ужгород: Видавництво УжНУ, 2023. 25 с.
2. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посіб. / за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 214 с.
3. Латковська Т., Сідор М., Голоядова Т. Фінансове право : навч.-метод. посіб. (для здобувачів вищої освіти). 2-ге вид., доопр. і доп. [Електронне видання] / Т. Латковська, М. Сідор, Т. Голоядова. Одеса : Фенікс, 2023. 140 с.
4. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2022. 304 с.
5. Луніна І.О. Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання : монографія / Інна Олександрівна Луніна ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – К., 2023. – 440 с.
6. Музика-Стефанчук О.А., Якимчук Н.Я. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів: підручник. Київ: АртЕк, 2024. 656 с.
7. Музиченко Г. В., Коляда Т. А. Навчальний посібник з дисципліни «Публічні фінанси». Одеса : Вид-во «Університет Ушинського». 2024. 100 с.
8. Фінанси : підруч. / за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль : Університетська думка, 2024. 632 с.
9. Фінансове право: підручник / В.В. Кадала, В.С. Котковський, О.П. Гузенко, В.В. Шеховцова за заг. ред. С.С. Вітвіцького. Львів: Видавець ФОП Марченко Т.В., 2024. 332 с.
10. Музика-Стефанчук О.А. Валютне право: підручник. Київ: Видавничий дім АртЕк, 2025. 416 с.

6. Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Під час проведення всіх видів занять використовується таке обладнання і програмне забезпечення:

Під час проведення занять в очному (offline) режимі використовуються:

- інтерактивні, мультимедійні проектори, комп'ютери, планшети, інтерактивна дошка.

Під час проведення занять в змішаному (blended) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення:

- доступ до дистанційних навчальних курсів дисципліни на офіційному вебпорталі НАВС через мережу Інтернет (на платформах Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, Google Meet).

Під час проведення занять без очної складової в дистанційному режимі (on-line) за вибором викладача використовується:

- програмне забезпечення через мережу Інтернет.

На платформі Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) розміщені допоміжні матеріали.

7. Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: академічну заборгованість за пропущеними семінарськими та практичними заняттями здобувач вищої освіти має право ліквідувати шляхом відпрацювання у визначеній викладачем формі відповідних тем програми навчальної дисципліни, з яких є пропуск. Перескладання пропусків та незадовільних оцінок відбувається під час чергування викладачів на кафедрі.

Перескладання тем реалізується у таких формах: усне і письмове опитування; рецензування відповідей та письмових робіт; обговорення проблемних питань; написання есе, тез тощо.

Політика щодо академічної доброчесності: здобувач вищої освіти має погодитися на дотримання принципів академічної доброчесності (складати тематичні та підсумковий тести самостійно без допомоги сторонніх осіб, не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити власні результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів, не поширювати відповіді тематичні та підсумковий тести з дисципліни). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування.

Політика щодо відвідування: здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (хвороба та ін.) навчання може відбуватись в онлайн у формі, погодженій з викладачем.

Під час занять здобувачі вищої освіти працюють у такому форматі:

➤ *усне опитування* (глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах; уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку; характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

➤ *практичні завдання* (уміння застосовувати теоретичні положення у вирішенні проблем; уміння аналізувати достовірність одержаних результатів).

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни: ця дисципліна є обов'язковою для вивчення, та здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

1. Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ 2026 року.

2. Положення про використання штучного інтелекту в Національній академії внутрішніх справ 2026 року, затверджене рішенням Вченої ради НАВС від 30.06.2026, протокол № 14/2-6.

3. Порядок визнання у Національній академії внутрішніх справ результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті 2025 року, затверджене рішенням Вченої ради НАВС від 28.10.2025, протокол № 23.

4. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Національній академії внутрішніх справ: рішення Вченої ради НАВС від 29.09.2025, протокол № 21, введене в дію наказом НАВС від 03.10.2025 № 1372.

5. Інструкція з організації, проведення та підтвердження ліквідації академічних заборгованостей та академічної різниці учасниками освітнього процесу Національної академії внутрішніх справ з використанням елементів дистанційного навчання.

8.Оцінювання результатів навчання

Алгоритм оцінювання за кожною темою та формування підсумкової (загальної оцінки) передбачено у Розділі 8 робочої програми з навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Залік	
	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	зараховано
82–89	B	зараховано
75–81	C	зараховано
64–74	D	зараховано
60–63	E	зараховано
0–59	F	не зараховано

Розробники:

Ігор АНДРУЩЕНКО, професор кафедри цивільного права та правового забезпечення економічної діяльності, кандидат юридичних наук, професор;

Олександр ЛІСОВОЛ, доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності, кандидат юридичних наук;

Маріанна КОЩИНЕЦЬ, професор кафедри оперативно-розшукової діяльності, кандидат економічних наук, доцент.

Силабус схвалено на спільному засіданні кафедр оперативно-розшукової діяльності й цивільного права та правового забезпечення економічної діяльності, протокол від 03.09.2026 № 2.

**Завідувач кафедри
оперативно-розшукової діяльності
полковник поліції**

Лариса ГЕРАСИМЕНКО

**Завідувач кафедри
цивільного права та правового
забезпечення економічної діяльності
капітан поліції**

Богдан КИРДАН